

Aan De Staatssecretaris

nota

Verzamelbrief circulaire economie

TER BESLISSING

Datum

11 september 2024

Onze referentie

IENW/BSK-2024/234110

Opgesteld door

DG Milieu en Internationaal
Dir Duurzame Leefomg & Circ
Economie
Afval en Recycling

Beslistermijn

19-09-2024

Bijlage(n)

2

Aanleiding

Op 2 oktober vindt het commissiedebat circulaire economie plaats. Voorafgaand aan het commissiedebat stuurt u de Tweede Kamer een brief met informatie op een aantal onderwerpen met betrekking tot circulaire economie. Dit betreft:

1. Monitoring drankverpakkingen in het zwerfafval
2. Monitoringsrapportage Verpact over 2023
3. Stand van zaken gespreksbegeleider VNG en Verpact
4. Voortgang circulaire plastic norm
5. Toezegging over duurzaamheidslabels

Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd in te stemmen met bijgaande Verzamelbrief circulaire economie.

Kernpunten

Monitor drankverpakkingen in het zwerfafval

- In opdracht van IenW laat RWS metingen uitvoeren van het aantal verpakkingen in het zwerfafval. Het betreft 3 metingen per halfjaar.
- Na elk halfjaar wordt een memo opgesteld met de resultaten tot dusver, die IenW naar de Kamer stuurt. Met deze brief worden de resultaten tot en met de eerste helft van 2024 aan de Tweede Kamer gestuurd.
- Uit de resultaten blijkt dat sinds de invoering van statiegeld op kleine flesjes en vervolgens op blikjes, deze veel minder worden aangetroffen in het zwerfafval:
 - Het aantal plastic flessen is in de eerste helft van 2024 ruim 70% afgenomen sinds de invoering van statiegeld in 2021. Deze aantallen leken in 2023 nog te stabiliseren rond 60%.
 - Het aantal blikjes in het zwerfafval is sinds invoering van statiegeld per april 2023 met 64% afgenomen. Daarmee is ook bij blik sprake van een verdere afname sinds de tweede helft van 2023.
- Het effect van statiegeld blijft dus duidelijk zichtbaar in de cijfers. De brief gaat niet in op de verdere daling sinds 2023, aangezien het aantal metingen nog te beperkt is om te concluderen of dit structureel is of een uitzondering (bijvoorbeeld vanwege slecht weer in het voorjaar van 2023). De cijfers over heel 2024 kunnen een meer compleet beeld geven.

Rapportage Verpact over 2023

- Producenten van verpakkingen zijn wettelijk verantwoordelijk voor het organiseren en financieren van de afvalinzameling en -verwerking van hun

- producten. De producentenorganisatie Verpact voert dit uit namens de producenten. Verpact moet jaarlijks rapporteren over de behaalde resultaten. Dit betreft zowel de wettelijke doelstellingen ten aanzien van recycling en hergebruik als ten aanzien van inzameling in het kader van statiegeldsysteem.
- U informeert de Kamer over de rapportage van Stichting Verpact met de behaalde resultaten over 2023. U geeft hierover aan dat:
 1. De recycle doelstellingen voor glas, papier en karton, plastic, ferrometaal, aluminium en hout worden behaald;
 2. De recycle doelstelling voor drankkartons en de inzamel doelstelling voor plastic flessen niet worden behaald (ten aanzien van deze laatste doelstelling loopt een handhavingstraject vanuit de ILT);
 3. Er een bestuurlijk overleg met de sector wordt georganiseerd op 16 september om hierover te spreken; en
 4. Dat u zowel het statiegeldsysteem als de recycle doelstellingen dit jaar evalueert en de Kamer hier eind 2024 een verslag over stuurt.

Datum

11 september 2024

Onze referentie

IENW/BSK-2024/234110

Opgesteld doorDG Milieu en Internationaal
Dir Duurzame Leefomg & Circ
Economie
Afval en Recycling**Aan**

De Staatssecretaris

Bijlage(n)

2

Stand van zaken gespreksbegeleider VNG en Verpact

- Voor de afvalinzameling en –verwerking werken de producenten van verpakkingen, verenigd in Verpact, samen met gemeenten. De gemeenten zijn in de praktijk degenen die uitvoering geven aan de inzameling van verpakkingsafval, waarvoor zij vergoedingen ontvangen van de producenten.
- Gemeenten en producenten maken hier afspraken over in de zgn. Ketenovereenkomst 2020-2029 Verpakkingen. De gemeenten zijn ontevreden over deze afspraken en de VNG heeft in april jl. de overeenkomst formeel opgezegd. VNG en Verpact zijn al geruime tijd met elkaar in onderhandeling over nieuwe afspraken, maar komen er niet uit. Dit heeft o.a. te maken met andere rolopvattingen, een gebrek aan vertrouwen en aandachtspunten in de uitvoering van de huidige ketenovereenkomst.
- De partijen hebben IenW om hulp gevraagd. Uw ambtsvoorganger heeft daarom aan de partijen en de Tweede Kamer (in het CD CE op 15 februari jl) toegezegd om een onafhankelijk gespreksbegeleider te faciliteren. Dick Benschop vervult deze rol. De Kamer is toegezegd te worden geïnformeerd over de voortgang. U vervult deze toezegging met deze Kamerbrief.
- De gesprekken zijn nu in volle gang. Om vertrouwelijkheid en voortgang van de gesprekken te waarborgen kan niet inhoudelijk worden ingegaan op de stand van zaken.

Voortgang circulaire plastic norm

- Als onderdeel van de ambities voor een circulaire economie wordt gewerkt aan een circulaire plastic norm. Deze norm stimuleert de vraag naar circulaire plastics en het behoud van een sterke recyclingsector in Nederland. De voorziene inwerkingtreding is januari 2027.
- Het wetsvoorstel is verfijnd en vereenvoudigd naar aanleiding van reacties op de internetconsultatie en de toetsen naar handhaving, uitvoering en fraudebestendigheid.
- Recent afgerond onderzoek geeft aan dat de norm kan leiden tot een aantal positieve economische effecten: in het bijzonder een grotere afzetmarkt voor circulaire plastics, met de bijkomende groei in werkgelegenheid en innovatie.
- Momenteel wordt de AMvB uitgewerkt. Hierbij wordt rekening gehouden met deze en andere onderzoeksresultaten. Ook de in het hoofdlijnenakkoord aangekondigde circulaire plastic heffing wordt hierbij betrokken.

Toezegging over duurzaamheidslabels

- Tijdens het commissiedebat circulaire economie van 15 februari jl. heeft het Lid Bamenga (D66) gevraagd om een schets van de stappen die nationaal en Europees gezet worden om te komen tot een eenduidige duurzaamheidslabel.

- Consumentenmisleiding door onbetrouwbare labels is een probleem dat ook door de Europese Commissie wordt erkend. Het is het meest effectief om labels op Europees niveau te reguleren, omdat producten en diensten doorgaans ook op de Europese markt worden aangeboden.
- De Europese Commissie heeft een aantal wetten voorgesteld en aangekondigd die labels reguleren: de Kaderverordening Ecodesign voor Duurzame Producten, de Textiel Etikettering Verordening, de Richtlijn Grotere rol voor de consument bij de Groene Transitie en de Groene Claims Richtlijn. Deze wetgeving zal een positief effect hebben op de uniformiteit van labels.
- Daarnaast geeft het EU Ecolabel nu ook al voor bepaalde productgroepen aan welke producten duurzaam zijn ten opzichte van andere producten in dezelfde categorie. Het ministerie van IenW levert een financiële bijdrage aan het werk van Stichting Milieukeur, die EU Ecolabel certificaten uitgeeft.
- U geeft aan op dit moment geen aanvullende nationale stappen te overwegen.

Datum

11 september 2024

Onze referentie

IENW/BSK-2024/234110

Opgesteld door

DG Milieu en Internationaal
Dir Duurzame Leefomg & Circ
Economie
Afval en Recycling

Aan

De Staatssecretaris

Bijlage(n)

2

Krachtenveld

Het betreft hier onderwerpen die regelmatig politieke aandacht krijgen, waar nieuwe ontwikkelingen zijn, en/of waar toezeggingen op zijn gedaan richting de Kamer

Informatie die niet openbaargemaakt kan worden

Niet van toepassing.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
1	Quick scan potentiële baten plastics norm	Bijlage bij de Kamerbrief. Het betreft een verkenning naar de potentiële baten die de circulaire plastic norm kan opleveren.
2	RWS Monitoringsresultaten verpakkingen in zwerfafval eerste helft 2024	Bijlage bij de Kamerbrief. Betreft de memo van RWS met de monitoringsresultaten.